

AANVRAAG

MACRODOELMATIGHEIDSTOETS NIEUWE OPLEIDING

BA PEDAGOGIEK

April 2026

Inhoudsopgave

1. Basisgegevens van de instelling.....	3
2. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	4
2.1 Inleiding.....	4
2.2 De bacheloropleiding Pedagogiek.....	4
2.3 Onderwijsprogramma.....	6
3. Doelgroep van de opleiding	9
4. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden.....	10
4.1 Trends/ontwikkelingen arbeidsmarkt	10
4.2 Rollen/competentiegebieden	11
4.3 Opbouw curriculum / vormgeving van de opleiding.....	11
4.4 Vraag naar professionals	12
4.5 Toegevoegde waarde	12
4.6 Analyse en conclusie.....	13
5. Afstemming (art. 4 lid 3)	15
6. Analyse verwant (toekomstig) aanbod (art. 5 lid 4).....	16
7. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding.....	18
8. Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2).....	20
9. Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3)	26
10. Aansluiting instellingsprofiel (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 4).....	27
11. Voorstel RIO-indeling.....	30
12. Voorstel ISCED-indeling.....	31
Referenties	32
Bijlagen.....	33

1. Basisgegevens van de instelling

Basisgegevens Instelling	
Naam instelling(en)	Christelijke Hogeschool Ede
BRIN-code(s)	25BA
KvK-nummer(s)	41052188
Contactpersoon aanvraag	<div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="background-color: black; width: 100%; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>

Basisgegevens Opleiding	
Kenmerk aankondiging	A25-046
Naam	Pedagogiek
ISAT-code (indien bekend)	
Oriëntatie en niveau	HBO bachelor
Variant	<u>Voltijd en Duaal</u>
Gemeente(n) waar de opleiding wordt gevestigd	Ede
Taal	Nederlands
RIO-(sub)onderdeel	Gedrag en Maatschappij
ISCED-rubriek (optioneel)	0111 Education sciences / Pedagogical sciences.
Beroepsvereisten	Geen
Capaciteitsbeperking	Geen
Beoogde startdatum	September 2027

2. Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

2.1 Inleiding

De Christelijke Hogeschool Ede (CHE) vraagt instemming met het voornemen om een nieuwe bacheloropleiding Pedagogiek te starten, met als specifiek profiel Gezins- en Systeemgerichte Pedagogiek. In deze aanvraag wordt uiteengezet in welke zin deze opleiding onderscheidend is en een aanvulling biedt op het bestaande aanbod (inhoud en eigenheid van de opleiding) en welke behoefte er aan deze opleiding is: in de samenleving, onder werkgevers (onderzoek Hobéon) én onder studenten.

Jeugdzorg

“RIVM en Trimbos: psychische problemen blijven toenemen, vooral onder jongeren”, aldus een kop in de Volkskrant (2025)¹. De Monitor mentale gezondheid, Landelijke rapportage 2025 ((RIVM & Trimbos-instituut, 2025, pp. 29–61)² schetst hoe de mentale problemen bij jongvolwassenen toenemen. Kinderen en adolescenten komen er gunstiger af, maar ook daar heeft 2 tot 3 op de 10 mentale problemen. In 2024 ontvingen in totaal 481.000 jongeren (tot 22 jaar) jeugdzorg, wat ten opzichte van de jaren daarvoor een beduidende groei in aantal is. Het rapport is gebaseerd op een vergelijkende analyse van meerdere databronnen en onderzoeksrapporten. Daarbij zijn ook de aanbevelingen van experts voor wat van belang is in de jeugdzorg geïnventariseerd. Een greep uit die aanbevelingen (§ 4.1.4): • kies voor systeemgerichte benaderingen: omgeving én individu, met bijzondere aandacht voor het versterken van de pedagogische driehoek (jeugdige – ouder – school); • zoek balans tussen bewustwording, normaliseren en vroegtijdige signalering van mentale klachten; • maak hulp toegankelijk, licht en op maat.

Met het citeren uit deze jongste publicatie van de Monitor mentale gezondheid van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu is het blijvende belang van goede jeugdzorg geschetst en ook een belangrijke richting daarbinnen, zoals die door experts wordt aanbevolen. Daarbij vallen kwalificaties als ‘systeemgericht’, ‘vroegtijdige signalering’ en ‘toegankelijk, licht en op maat’ op. Het zijn kwalificaties als deze die het belang van goede en vrij toegankelijke jeugdhulp (generalistische basiszorg) onderstrepen. Vanuit dit perspectief is de vraag naar én de groei van het aantal studenten hbo Pedagogiek te begrijpen. Statistiek van de Vereniging Hogescholen (zie Hoofdstuk 5) laat zien dat tegenover de groei van het aantal studenten bachelor Pedagogiek een afname staat van het aantal studenten bachelor Social Work. De CHE wil bijdragen aan het aanbod van hbo-pedagogen vanuit de overtuiging dat haar eigen karakter en expertise dit aanbod versterkt.

2.2 De bacheloropleiding Pedagogiek

De CHE biedt al jaren de opleiding Social Work aan, die hoge waardering ontvangt van zowel studenten en werkveldpartners als visitatiepanels. De opleiding leidt breed op tot sociale professionals in het

¹ Volkskrant, 9 december 2025

² RIVM, & Trimbos-instituut. (2025). *Monitor mentale gezondheid: Landelijke rapportage 2025* (RIVM-rapport 2025-0053). <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0053.pdf>

sociale domein, de jeugdhulp en wijkgericht werken. De opleiding Social Work richt zich vooral op maatschappelijke participatie, welzijn en ondersteuning van mensen in hun sociale omgeving. Studenten Social Work met belangstelling hiervoor kunnen afstuderen binnen het uitstroomprofiel jeugdzorg (het meest gekozen profiel), maar binnen de opleiding als geheel is de focus op pedagogiek beperkt.

De bacheloropleiding Pedagogiek, met als focus gezins- en systeemgerichte benadering, richt zich op de kern van het pedagogisch handelen: het opgroeien en opvoeden, de ontwikkeling van het kind en de dynamiek van opvoedingsrelaties binnen gezin, school en wijk. Waar Social Work zich richt op de samenleving als geheel, legt Pedagogiek de nadruk op het versterken van relaties (kind – opvoeder) en het begrijpen van de pedagogische betekenis van het systeem waarin een kind opgroeit.

Uit gesprekken met samenwerkingspartners binnen de jeugdzorg, gemeenten en het onderwijs is gebleken dat er vraag is naar pedagogen die:

- het kind benaderen in samenhang met zijn opvoedings- en leefsysteem;
- beschikken over relationele sensitiviteit en oog hebben voor loyaliteiten, generaties en context;
- dialogisch werken en in cocreatie met opvoeders en jongeren onderzoeken wat in een specifieke situatie nodig is;
- praktisch en methodisch kunnen interveniëren in afstemming met alle betrokkenen;
- het belang van zingeving, waarden en levensbeschouwing in opvoedvraagstukken herkennen en hier professioneel mee om kunnen gaan.

De beoogde opleiding is geworteld in een systeemgerichte en contextuele benadering van opvoeden en opgroeien. De mens wordt gezien als een relationeel wezen dat zich ontwikkelt in verbondenheid, verantwoordelijkheid en rechtvaardigheid. Studenten leren opvoeding te begrijpen als een relationeel proces waarin verleden, heden en toekomst met elkaar verweven zijn.

De ervaringsgerichte dimensie wordt versterkt door aansluiting bij speltherapeutische principes: spel als taal van het kind en als middel tot verbinding. Studenten ontwikkelen methodische vaardigheden om te luisteren naar wat een kind laat zien, niet alleen naar wat het zegt. Bij de ontwikkeling van de opleiding wordt gebruikgemaakt van de expertise die is opgedaan bij de Ad Pedagogisch Educatief Professional, de master Contextuele Benadering, de master en bachelor Speltherapie en de lectoraten Pleeg- en gezinshuiszorg, Duurzame zorg en Samen divers.

De CHE onderkent het belang van levensbeschouwing en religie in een multiculturele en multireligieuze samenleving en geeft dit in het onderwijs specifieke aandacht. Binnen de sociale opleidingen wordt dit belang onder meer concreet in zorg- en hulpverleningsprocessen. Afgestudeerden zijn toegerust om respectvol af te stemmen op diverse levensbeschouwelijke en religieuze achtergronden. Zij kunnen – in samenwerking met opvoeders – de betekenis daarvan voor concrete opvoedvraagstukken onderzoeken en, waar aan de orde, deze betrekken in advisering en begeleiding. (Te denken is bijvoorbeeld aan transreligieuze plaatsingen in de pleegzorg.) Daarnaast zijn afgestudeerden competent om, zowel binnen christelijke als niet-christelijke organisaties, de wijze van omgaan met zingeving en zingevingsvragen te onderkennen en te bevragen.

2.3 Onderwijsprogramma

Het onderwijsprogramma is gebaseerd op de kerntaken uit het Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleiding Pedagogiek (2019)³. Deze kerntaken zijn: 1. opgroeien en opvoeden ondersteunen, 2. condities voor opgroeien en opvoeden bevorderen en 3. professionaliteit versterken.

Met deze kerntaken voor ogen is een curriculum ontwikkeld met drie doorlopende leerlijnen en bijhorende leeruitkomsten. De leerlijnen zijn:

- Methodisch handelen; doelgericht, planmatig, systematisch en cyclisch handelen, waarbij op basis van analyse van de (hulp)vraag passende doelen worden vastgesteld, interventies worden uitgevoerd en het begeleidings- of hulpverleningsproces wordt geëvalueerd en bijgestuurd.
- Kennisbasis; samenhangend geheel van sociaalwetenschappelijke, methodische, juridische en ethische kennis die noodzakelijk is om professioneel te analyseren, onderbouwde keuzes te maken en methodisch te handelen.
- Professionele identiteit; het zich voortdurend ontwikkelend geheel van waarden, normen, kennis, vaardigheden, houding en zelfinzicht waarbinnen het professioneel handelen vorm krijgt en vanwaaruit positie wordt ingenomen binnen het werkveld.

Hierna volgen enkele voorbeelden hoe de CHE inkleuring geeft aan deze leerlijnen.

Methodisch handelen

- Eigen maken van (basis)vaardigheden, zoals pedagogische relatie, pedagogisch klimaat, zorg- of hulpvragen signaleren, verhelderen en analyseren, ondersteuningsplan maken.
- Elementen uit het speltherapeutisch handelen en de contextuele benadering integreren in de pedagogische begeleiding en interventies.
- Speciale aandacht voor pleegzorg/gezin/netwerk van de jeugdige en 'werken in de wijk', binnen de brede oriëntatie op het werkveld en doelgroepen.

Kennisbasis

De student bouwt een generieke kennisbasis op in de eerste vier semesters:

- Ontwikkeling van het kind
- Neurodiversiteit
- Hechting en trauma
- Systeemgerichte en contextuele theorie
- Sociologie (maatschappelijke context van opgroeien)
- Ethiek
- Jeugd en familierecht

³ Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek. (2019). *Opgroeien en opvoeden ondersteunen: Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleiding Pedagogiek 2018*.

https://www.vereniginghogescholen.nl/system/profiles/documents/000/000/247/original/Landelijk_opleidings-en_competentieprofiel_hbo-bacheloropleiding_Pedagogiek.pdf?1580288915

Professionele identiteit

- Oriëntatie op de rol van hbo-pedagoog en de domeinen en doelgroepen waarbinnen de hbo-pedagoog werkt.
- Relatie met eigen kwaliteiten en professionele ontwikkeling, c.q. sturing geven aan professionele groei.
- Professioneel handelen in het omgaan met diversiteit, c.q. het ontwikkelen van culturele en interreligieuze sensitiviteit.
- Bewust worden van de eigen 'sitz im leben' (o.a. eigen ethiek en levensbeschouwing).
- Professioneel afstemmen op mensen met verschillende ethische en levensbeschouwelijke opvattingen.

Deze leerlijnen worden binnen het praktijkgericht onderzoek geïntegreerd in het werken aan complexe vraagstukken. Daarbij:

- vindt nauwe samenwerking plaats met werkveldpartners;
- wordt bijgedragen aan beroepsinnovatie en kennisontwikkeling;
- worden pedagogische vraagstukken vertaald naar (beleids)adviezen voor instellingen en overheden;
- voorzien de lectoraten Pleeg- en gezinshuiszorg, Informele netwerken en Samen divers in opdrachten en inhoudelijke inspiratie;
- wordt gebruikgemaakt van beschikbare expertise en onderzoek naar jeugdhulp, jeugdzorg en wijkgericht werken.

De opleiding is als volgt opgebouwd: de eerste twee semesters zijn oriënterend en inleidend van aard. In semester 3 en 4 staat verdieping centraal. Semester 5 en 6 zijn geheel praktijkgericht (stage). Semester 7 en 8 staan in het teken van verdere verdieping en verbreding (minoren) en praktijkonderzoek. Bij de duale opleiding is er vanaf semester 1 sprake van praktijkleren, met een directe koppeling aan de beroepspraktijk. In het begin werkt de student vooral onder begeleiding aan minder complexe vraagstukken. Richting de tweede fase (NLQF) werkt de student steeds meer zelfstandig in complexe situaties.

Figuur 1 geeft een schematische weergave van het curriculum (voltijdopleiding).

Voor de leeruitkomsten, zie Bijlage 1.

Figuur 1. Curriculumoverzicht Bachelor Pedagogiek CHE

Semester 1 Pedagogiek de basis		Semester 2 Orthopedagogiek	
1.1 Methodisch handelen (10 EC) Gezonde ontwikkeling, Gezinsvormen, Preventie		2.1 Methodisch handelen (10 EC) Orthopedagogiek, Creatieve interventies (spelbegeleiding)	
1.2 Kennisbasis (5 EC) Ontwikkelingspedagogiek	1.2 Kennisbasis (5 EC) Gezin Centraal	2.2 Kennisbasis (5 EC) Psychologie	2.2 Kennisbasis (5 EC) Hechting en trauma
1.3 PI1 / Beroep & Persoon 1 (10 EC) Professionele communicatie, Beroepsoriëntatie, Begeleiding		2.3 PI2 / Beroep & Persoon 2 (10 EC) Interculturele communicatie, Beroepsoriëntatie, Internationalisering, Begeleiding	
Semester 3 Het kind in zijn wereld		Semester 4 Beleid	
3.1 Methodisch handelen (10 EC) Onderwijs, Residentieel Sport, de wijk, Peergroup, Geloofsgemeenschap		4.1 Methodisch handelen (10 EC) Onderwijs, GGZ, Gemeente, Jeugdzorg	
3.2 Kennisbasis (5 EC) Sociologie	3.2 Kennisbasis (5 EC) Systeemgericht/ contextueel	4.2 Kennisbasis (5 EC) Recht	4.2 Kennisbasis (5 EC) Ethiek
3.3 PI3 / Persoon & Groep 1 (10 EC) Groepsdynamica, Begeleiding		4.3 PI4 / Persoon & Groep 2 (10 EC) Conflicthantering, Begeleiding, Intervisie	
Semester 5 Sociaal functioneren		Semester 6 (Inter)professioneel samenwerken	
5.1 Jeugdzorg: Regievoeren (10 EC)		6.1 Jeugdzorg: Samenwerken (10 EC)	
5.2 Onderzoekend handelen (10 EC)		6.2 Interprofessioneel samenwerken (10 EC)	
5.3 PI5 / Persoon & Passie 1 (10 EC) Supervisie, Begeleiding		6.3 PI6 / Persoon & Passie 2 (10 EC) Supervisie, Begeleiding	
Semester 7 Minor		Semester 8 Afstuderen	
Minor (30 EC) keuze uit: (1 minor van 30 EC / 2 minoren van 15 EC) <ul style="list-style-type: none"> • verbredende of verdiepende minoren, intern of extern / internationaal • premaster • praktijkminor 		8.1 Onderzoeken & Innoveren (20 EC)	
		8.2 PI7 / Startbekwaam (10 EC) Begeleiding, Masterclasses, Position paper	

Groene balk: Methodisch handelen

Blaauwe balk: Kennisbasis

Gele balk: Professionele identiteit

3. Doelgroep van de opleiding

De doelgroep van de bacheloropleiding Pedagogiek bestaat uit studenten met een verwante mbo-niveau 4-, havo- en vwo-leerlingen en Ad-studenten Pedagogisch Educatief Professional die willen doorstromen naar de bachelor. De opleiding is ook geschikt voor duale studenten uit het mbo en voortgezet onderwijs die vanaf het begin graag leren en werken willen combineren, en voor op- en omscholers die starten met een studie (en jonger zijn dan 30). Er zijn geen nadere opleidingseisen.

4. Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

Onderzoeksbureau Hobéon heeft op verzoek van de CHE een onderzoek gedaan naar:

- de kwalitatieve en kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek.
- hoe de arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de bacheloropleiding zich de komende jaren zal ontwikkelen.

Het onderzoek als geheel (Bijlage 2) biedt een onderbouwing van het beroeps- en arbeidsmarktprofiel van afgestudeerden en de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (zie Hoofdstuk 7). Het onderzoek bestond uit twee gespreksrondes met in totaal 25 medewerkers van 22 organisaties uit het werkveld (dd. 20 januari 2026 en 22 januari 2026), een online enquête onder 29 instellingen en een deskresearch. Bij de weergave van het beroeps- /arbeidsmarktprofiel van afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek wordt in deze paragraaf geput uit de kwalitatieve data uit de gespreksrondes en de online enquête. De bevindingen uit de gespreksrondes verdiepen de data die via de online enquête zijn verkregen. Hiermee wordt het voorgestelde opleidingsprofiel gevalideerd. Voorafgaand aan de gespreksrondes zijn de instellingen voorzien van gedetailleerde informatie over de aard en inhoud van de opleiding Pedagogiek zoals in Hoofdstuk 1 en Hoofdstuk 2 is beschreven. De bijeenkomsten hadden als doel te toetsen in hoeverre de voorgenomen opleiding aansluit bij actuele ontwikkelingen en concrete personeelsbehoeften.

4.1 Trends/ontwikkelingen arbeidsmarkt

Tijdens de groepsgesprekken reflecteerden de gespreksdeelnemers op actuele ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt.

Het werkveld herkent duidelijk de behoefte aan professionals die niet alleen individuele hulp bieden, maar ook pedagogische netwerken structureel versterken. Zij zien dat een brede, systeemgerichte blik nodig is om symptoombestrijding en 'draaideurtrajecten' te voorkomen. De werkwijze uit het opleidingsprofiel sluit volgens veel organisaties naadloos aan bij hun regionale visies op preventie, leefomgeving en vroegsignalering. Zij zien daarin een duidelijke match met thema's zoals het versterken van de leefomgeving, duurzame veerkracht en het actief betrekken van opvoedingssystemen. Daarnaast bevestigen deelnemers de groeiende vraag naar hbo-pedagogen die kunnen werken binnen de driehoek opvoeding–onderwijs–hulpverlening. Het betrekken van ouders en andere belangrijke personen wordt gezien als essentieel onderdeel van passend handelen, net als het beschikken over SKJ-registratie en basiskennis van veelvoorkomende ggz-problematiek.

Het werkveld herkent verder dat de begeleiding van jongeren met complexe en multiproblematiek-vraagstukken vraagt om een contextuele en systeemgerichte benadering. Het versterken van de algemene basiszorg wordt daarbij unaniem gezien als een belangrijk middel om de druk op specialistische jeugdzorg en ggz te verminderen. Goede pedagogische begeleiding past bij de beweging richting normaliseren en kan volgens hen helpen trajecten te voorkomen, af te schalen of te verkorten. Deelnemers benadrukken de meerwaarde van de hbo-pedagoog binnen jeugdzorg en hulpverlening.

4.2 Rollen/competentiegebieden

De rollen (en competentiegebieden) van de opleiding worden breed herkend door de gespreksdeelnemers.

Naast de rol van *samenwerkingspartner*, waarbij volgens deelnemers gelijkwaardigheid, zelfinzicht en het kunnen verbinden van perspectieven centraal staan, wordt ook de rol van *pedagogisch verbinder* duidelijk herkend. Aansluiten bij diversiteit en het voorkomen van one-size-fits-all benaderingen zijn daarbij van belang.

Bij de competentie *levensbeschouwelijke en religieuze sensitiviteit* wordt het belang genoemd van aandacht voor achtergrond, cultuur, overtuigingen, loyaliteiten en bronnen van veerkracht. Benadrukt wordt dat het benutten van iemands achtergrond en het beschikken over een sterk moreel kompas en reflectieve vaardigheden essentieel zijn vanwege de vele morele en ethische vraagstukken in het werkveld.

Bij de rol *preventief en signalerend werken* noemen de deelnemers het belang van normaliseren omdat problemen vaak in de leefomgeving liggen en niet alleen bij het kind. Zij benadrukken dat professionals door tijdig te signaleren, te normaliseren en het netwerk te activeren kunnen voorkomen dat trajecten onnodig verzwaard worden.

Het expliciet behartigen van de belangen en de stem van het kind wordt binnen het geheel van de rollen benadrukt, omdat situaties vaak misgaan wanneer het kind onvoldoende wordt gezien. Tot slot spreken deelnemers brede waardering uit voor het contextuele en systemische karakter van de opleiding en vinden zij het essentieel dat studenten leren eerst te duiden wat er speelt, vervolgens te bepalen wat nodig is en daarna te bekijken wat gezin en netwerk zelf kunnen, zodat interventies passend zijn.

4.3 Opbouw curriculum / vormgeving van de opleiding

Het werkveld onderschrijft de opbouw van de opleiding langs de onderdelen *methodisch handelen*, *kennis en professionele identiteit* en waardeert de combinatie van inhoud, praktijk en reflectie.

Deelnemers benoemen dat deze driedeling aansluit bij wat nodig is om als hbo-pedagoog te functioneren in de praktijk. Meerdere gespreksdeelnemers beoordelen het programma als logisch en samenhangend, met aandacht voor zowel inhoudelijke verdieping als professionele en persoonlijke ontwikkeling.

De deelnemers vinden dat het curriculum goed aansluit bij de benodigde pedagogische expertise. Met name het systemisch denken en handelen dat door het curriculum heen is verweven, oogst waardering, evenals dat studenten daarbij worden gestimuleerd om hun eigen achtergrond, overtuigingen en ervaringen te onderzoeken. Dit sluit volgens het werkveld goed aan bij de praktijk, waarin professionals zichzelf als instrument moeten kunnen inzetten. De aandacht voor *professionele identiteit* (gele lijn) benadrukken meerdere deelnemers positief, omdat zij in de praktijk zien dat uitval of vastlopen vaak juist hiermee te maken heeft.

Ook binnen de lijn *methodisch handelen* (groen) herkent het werkveld veel aanknopingspunten. Benadrukt wordt dat verantwoordelijkheid nemen, dossiers op orde houden en transparant

rapporteren daarbij van belang zijn. Dit wordt een essentieel onderdeel van hulpverleners genoemd en verdient volgens deelnemers expliciete aandacht in de opleiding. Deelnemers noemen het positief dat er aandacht is voor traumasensitief werken en dat studenten leren hoe zij leefomgevingen kunnen betrekken en mobiliseren.

4.4 Vraag naar professionals

Het werkveld ziet een duidelijke en groeiende behoefte aan professionals met het profiel van de beoogde bacheloropleiding Pedagogiek. Opgemerkt wordt dat dit opleidingsprofiel nu al goed aansluit bij de behoefte aan nieuwe professionals.

Het werkveld geeft aan dat het profiel goed aansluit op jeugdteams en dat SKJ-registratie, welke door de opleiding verkregen kan worden, belangrijk is.

Daarnaast geeft men aan dat deze opleiding in de regio een duidelijke aanvulling kan vormen op het bestaande aanbod, met name ten opzichte van Social Work. Gespreksdeelnemers geven aan dat een vergelijkbare opleiding momenteel niet dichtbij beschikbaar is en dat velen, als deze mogelijkheid eerder had bestaan, hiervoor zouden hebben gekozen.

Ook wordt genoemd dat het belangrijk is dat de opleiding een duidelijke eigen identiteit behoudt, met aandacht voor contextueel en ervaringsgericht werken en levensbeschouwelijke en religieuze sensitiviteit, en niet te algemeen wordt ingericht.

Gespreksdeelnemers geven aan dat de behoefte aan pedagogische professionals groot is binnen de specialistische jeugdzorg, waaronder behandeling en begeleiding. Ook organisaties als jeugdbescherming, pleegzorg en gezinshuizen worden genoemd, met name voor professionals die systemisch en gezinsgericht kunnen werken en verbinding kunnen leggen tussen verschillende domeinen. Daarnaast geeft het werkveld aan dat er kansen liggen binnen lokale teams, waar ze kennis van ontwikkeling en opvoedvraagstukken als duidelijke meerwaarde zien.

4.5 Toegevoegde waarde

De bevindingen uit de gespreksrondes verdiepen de data die via de online enquête zijn verkregen (Bijlage 2). In tabel 1 staan enkele reacties van werkveldvertegenwoordigers (n=24) op de vraag in de online enquête naar de toegevoegde waarde van een student die de bacheloropleiding Pedagogiek heeft gevolgd.

Tabel 1. Reacties van werkveldvertegenwoordigers over toegevoegde waarde student Pedagogiek

Thema	Reactie deelnemers
Samenwerking met gemeenten en partners	<i>“Binnen de opdrachten die ik binnen gemeenten samen met jeugdzorgorganisaties en onderwijspartners uitvoer zie ik deze behoefte absoluut.”</i>
Verschillende achtergronden professionals	<i>“Binnen de organisatie werken we met professionals die op verschillende wijze zijn opgeleid, en met verschillende ervaringen en achtergronden. De vraag naar gezinssystemisch werken wordt momenteel groter, een hbo-pedagoog zal deze visie kunnen bestendigen binnen het team. Ten aanzien van ons aannamebeleid is dit ook heel erg afhankelijk van externe factoren, zoals vraag en aanbod.”</i>

Thema	Reactie deelnemers
Systemische en contextuele benadering	<i>"De systemische en contextuele benadering in relatie tot de pedagogische opvoedsituatie en -relatie. En hier een goede analyse op kunnen maken."</i>
Van kindgericht naar contextgericht werken	<i>"Een medewerker die van kindgericht naar contextgericht pedagogisch kan handelen. De pedagoog verschuift de focus van individueel gedrag naar maatschappelijke en opvoedkundige context en interenieert primair in de omgeving, niet (alleen) in het kind. Het gaat om het versterken van ouders, systemen en een pedagogisch klimaat centraal, niet individuele begeleiding of therapie. De pedagoog werkt aan voorwaarden rondom het kind, niet aan het kind zelf. Je moet niet alleen het kind begrijpen, maar vooral diens wereld beïnvloeden. De pedagogiek richt zich op het klimaat, niet op het eiland."</i>
Specialistische kennis pedagogiek	<i>"Minder algemeen dan Social Work, waardoor meer kennis van de ontwikkeling van het kind en de factoren die daarop van invloed zijn."</i>
Aansluiting bij functie gezinswerker	<i>"Gezins- en systeemgerichte Pedagogiek zou nog meer toegevoegde waarde hebben omdat het nog beter past bij onze werkwijze."</i>
Arbeidsmarkt en behoud professionals	<i>"Vanuit een generiek perspectief: we zien in de arbeidsmarktdata dat binnen Jeugdzorg startende professionals gemiddeld genomen meer uitstromen dan binnen andere branches en hiermee ook de sector Zorg en Welzijn verlaten. Dit is ontzettend zonde. Kwalitatief weten we dat dit deels te maken heeft met de voorbereiding in de opleiding die vaak generiek is (Social Work). Ik kan mij voorstellen dat de studenten van BC Pedagogiek een specialistischere gevulde rugzak hebben en beter weten waar ze aan beginnen. Met een hopelijk positief gevolg minder uitstroom van startende professionals in de branche en sector."</i>

4.6 Analyse en conclusie

Op grond van de kwalitatieve data uit de groepsgesprekken en de online enquête kan de waardering van het werkveld voor het arbeids-/beroepsprofiel van de bacheloropleiding Pedagogiek als volgt worden samengevat.

De gespreksdeelnemers onderschrijven de ontwikkelingen in het vakgebied van de pedagogiek. Het werkveld herkent duidelijk de behoefte aan hbo-pedagogen die pedagogische netwerken kunnen versterken en met een brede, systeemgerichte blik werken. Zij zien deze manier van werken als essentieel om duurzame ondersteuning te bieden en om te voorkomen dat problemen escaleren of blijven circuleren binnen de hulpverlening. Zij zien dat deze werkwijze nauw aansluit bij regionale visies op preventie, leefomgeving en vroegsignalering, en waarderen dat deze benadering zichtbaar terugkomt in het opleidingsprofiel. Tegelijkertijd signaleren deelnemers dat maatschappelijke ontwikkelingen de complexiteit van opvoedingssituaties vergroten, waardoor goed toegeruste professionals die kunnen handelen vanuit context en leefomgeving steeds belangrijker worden.

Deelnemers bevestigen dat de voorgestelde rollen (competentiegebieden) *samenwerkingspartner, pedagogisch verbinder, levensbeschouwelijke en religieuze sensitiviteit en preventief en signalerend werken* goed aansluiten bij de praktijk en de verwachtingen van het werkveld. Het systemisch en contextueel werken, verstevigen van opvoedmilieus, ethische reflectie en tijdig signaleren krijgen veel

bijval. Zij benadrukken dat deze rollen belangrijke professionele kernvaardigheden bevatten en benoemen de focus op het pedagogisch kernproces van opvoeden en opgroeien en de positionering ten opzichte van Social Work als onderscheidend en waardevol. Daarnaast onderstrepen deelnemers het belang van aanvullende elementen zoals het versterken van de stem van het kind, samenwerking tussen organisaties en het ontwikkelen van professionele weerbaarheid, die volgens hen logisch onderdeel vormen van deze rollen.

De onderzoekers concluderen ten slotte: Het werkveld erkent de toegevoegde waarde van de bacheloropleiding en heeft een grote behoefte aan afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek. De eindkwalificaties en rollen uit het opleidingsprofiel sluiten goed aan bij de wensen van het werkveld.

N.B. Separaat van dit kwalitatieve onderzoek ontvingen wij van Jeugdzorg Nederland een aanbeveling op grond van ons opleidingsprofiel (Bijlage 3).

5. Afstemming (art. 4 lid 3)

Over het voornemen van de CHE om een bacheloropleiding Pedagogiek te ontwikkelen en aan te bieden, en daartoe een macrodoelmatigheidsaanvraag in te dienen, heeft afstemming plaatsgevonden met relevante belanghebbende instellingen, zowel regionaal als landelijk.

Regionale afstemming

In periodiek regionaal overleg is het voornemen besproken met vertegenwoordigers van hogescholen die een bacheloropleiding Pedagogiek aanbieden: [REDACTED] (Hogeschool Arnhem en Nijmegen), [REDACTED] (Hogeschool Utrecht), [REDACTED] (Windesheim) en [REDACTED] (Saxion). Deze instellingen hebben aangegeven geen zienswijze tegen de voorgenomen aanvraag in te dienen. Daarbij is onder meer gewezen op het onderscheidende levensbeschouwelijke profiel van de CHE en de specifieke doelgroep binnen het werkveld die hiermee wordt bediend. Met de Hogeschool Utrecht (HU) is daarnaast overeengekomen te verkennen op welke wijze de opleidingen van de HU en de CHE elkaar kunnen aanvullen en waar samenwerking binnen het onderwijsaanbod mogelijk is.

Ook met Driestar Hogeschool heeft afstemming plaatsgevonden, in ZEG-verband (samenwerking tussen Viaa, CHE en Driestar). Partijen zijn overeengekomen geen zienswijze in te dienen. Daarbij is vastgesteld dat sprake is van onderscheid in positionering en aanbod: de Driestar verzorgt een deeltijdopleiding, terwijl de CHE voornemens is voltijd- en duale varianten aan te bieden. Daarnaast verschillen de opleidingen in inhoudelijke profilering.

Landelijk overleg

Met het Landelijk Opleidingsoverleg (LOO) bachelor Pedagogiek heeft constructief overleg plaatsgevonden. Namens de CHE neemt pedagoge Annemarie Muskee deel aan dit overleg, onder meer in het kader van de ontwikkeling van het landelijke opleidingsprofiel.

Het LOO heeft zich positief uitgesproken over het voornemen van de CHE om een bacheloropleiding Pedagogiek aan te bieden, mede vanwege het onderscheidende profiel van de instelling. [REDACTED] het LOO, [REDACTED], geeft in dit verband aan dat het overleg positief staat tegenover de toevoeging van een voltijdopleiding.

Conclusie

De afstemming met zowel regionale als landelijke partners bevestigt dat er draagvlak bestaat voor de voorgenomen opleiding. De CHE heeft er vertrouwen in met deze opleiding een onderscheidende en complementaire positie in te nemen binnen het landelijke aanbod van bacheloropleidingen Pedagogiek.

6. Analyse verwant (toekomstig) aanbod (art. 5 lid 4)

De bacheloropleiding Pedagogiek is verwant aan de opleiding Social Work en de opleiding Sociaal Werk (zie Tabel 2 en 3).

Ten behoeve van de analyse van dit verwante (toekomstige) aanbod zijn twee tabellen opgenomen waarin de hogescholen zijn weergegeven die voor beide opleidingen een voltijdvariant aanbieden⁴ (zie Tabel 2 en Tabel 3). Uit deze analyse komt het volgende beeld naar voren.

In de periode 2020–2025 ontwikkelt de studenteninstroom zich voor beide opleidingen verschillend. Bij Social Work/Sociaal Werk is sprake van een substantiële daling: van 5.859 naar 3.539 studenten, een afname van 2.320 studenten (–39,6%). Daarentegen laat de opleiding Pedagogiek een lichte groei zien: van 1.725 naar 1.810 studenten, een toename van 85 studenten (+4,9%).

De daling in instroom bij Social Work is evident. Voor Pedagogiek geldt dat, na een terugval in de periode 2021–2023, de instroom in de meest recente jaren stabiliseert en licht groeit. Op basis van de beschikbare gegevens kan niet eenduidig worden vastgesteld dat de groei van Pedagogiek direct samenhangt met de afname bij Social Work, al is enige samenhang plausibel.

Aanvullend eigen onderzoek (zie Hoofdstuk 6) laat zien dat een deel van de studenten die momenteel voor Social Work kiezen, bij aanwezigheid van een Pedagogiekopleiding deze opleiding zouden hebben overwogen. Er is sprake van vraag naar een dergelijk aanbod.

Ten aanzien van de duale variant van de opleiding Pedagogiek blijkt uit Tabel 4⁴ dat momenteel slechts één hogeschool deze opleidingsvorm aanbiedt, met een instroom van vijf studenten. Uit eigen onderzoek onder werkveldorganisaties komt naar voren dat er aanzienlijke belangstelling bestaat voor deze opleidingsvariant bij de CHE (zie ook Hoofdstuk 8). Deze belangstelling wordt bevestigd door adhesiebetuigingen van negen organisaties, waarin zij aangeven in de komende vijf jaar vacatures te verwachten voor in totaal 133 duale studenten (zie Bijlage 6).

⁴ Vereniging Hogescholen. (2026, 10 februari). *Dashboard instroom, inschrijvingen en diploma's*. <https://www.vereniginghogescholen.nl/kennisbank/feiten-en-cijfers/artikelen/dashboard-instroom-inschrijvingen-en-diploma-s>

Tabel 2. Instroom voltijd Social Work (10) en Sociaal Werk (1, Leiden)

instroom per vestiging

Druk op het plusje naast de kolomnaam voor meer detail.

hogeschool	2020	2021	2022	2023	2024	2025
avans hs.	562	499	470	385	365	372
chr. hs. ede	180	150	133	136	113	138
chr. hs. windesheim	525	397	333	280	255	244
de haagse hs.	222	173	162	170	151	150
fontys hs.	221	203	191	182	190	183
hanzehogeschool groningen	438	383	322	281	197	182
hs. inholland	559	469	400	396	326	323
hs. leiden	320	274	236	209	239	227
hs. rotterdam	534	432	381	359	351	356
hs. utrecht	398	314	326	302	242	201
hs. van amsterdam	527	382	369	354	399	340
hs. van arnhem en nijmegen	519	544	573	470	463	398
hs. viaa	97	79	54	82	60	62
hz university of applied sciences	144	81	60	74	59	59
nhl stenden hs.	167	155	135	111	84	109
saxion hs.	304	243	236	226	169	130
zuyd hs.	172	180	135	105	114	119
totaal	5.889	4.958	4.516	4.122	3.777	3.593

Tabel 3. Instroom voltijd Pedagogiek

instroom per vestiging

Druk op het plusje naast de kolomnaam voor meer detail.

hogeschool	2020	2021	2022	2023	2024	2025
chr. hs. windesheim					189	210
de haagse hs.	218	200	255	227	283	287
fontys hs.	445	297	209	236	250	258
hs. inholland	189	130	120	92	84	109
hs. utrecht	156	165	133	127	176	148
hs. van amsterdam	232	211	251	247	303	325
hs. van arnhem en nijmegen	268	271	271	272	283	289
hz university of applied sciences	51	52	67	59	61	53
nhl stenden hs.	166	153	144	141	166	131
totaal	1.725	1.479	1.450	1.401	1.795	1.810

Tabel 4. Instroom duale variant Pedagogiek

instroom per vestiging

Druk op het plusje naast de kolomnaam voor meer detail.

hogeschool	2025
nhl stenden hs.	< 5
totaal	< 5

7. Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

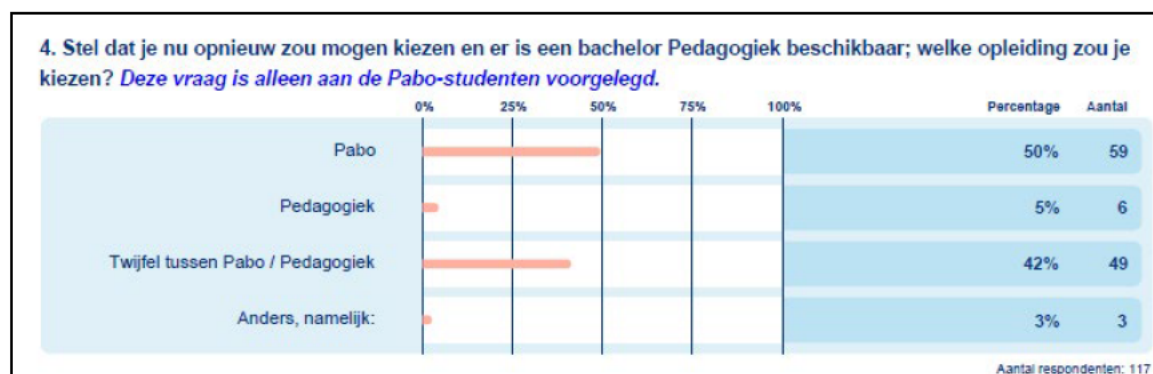
Volgens de referentieraming van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2025, p. 4)⁵ zal het aantal hbo-bachelorstudenten de komende jaren structureel dalen. Als belangrijkste oorzaken worden de demografische krimp van de groep 17- tot 25-jarigen en een lagere doorstroom vanuit het mbo en de havo genoemd. Hierdoor staat de instroom in hbo-opleidingen in algemene zin onder druk. Voor Pedagogiek (welzijdsdomein) geldt dat de instroom eerder licht groeide (zie instroomcijfers in Hoofdstuk 5) en momenteel stabiliseert. Het aandeel van de opleidingen Social Work laat wel een lichte krimp zien.

Binnen het hbo-domein gedrag & maatschappij – waar Pedagogiek onder valt – blijft de vraag op de arbeidsmarkt relatief hoog (zie Hoofdstuk 7), waardoor de verwachting is dat de opleidingen minder sterk krimpen dan het hbo-gemiddelde.

De vraag naar de opleiding bachelor Pedagogiek op open dagen op de CHE is groot.

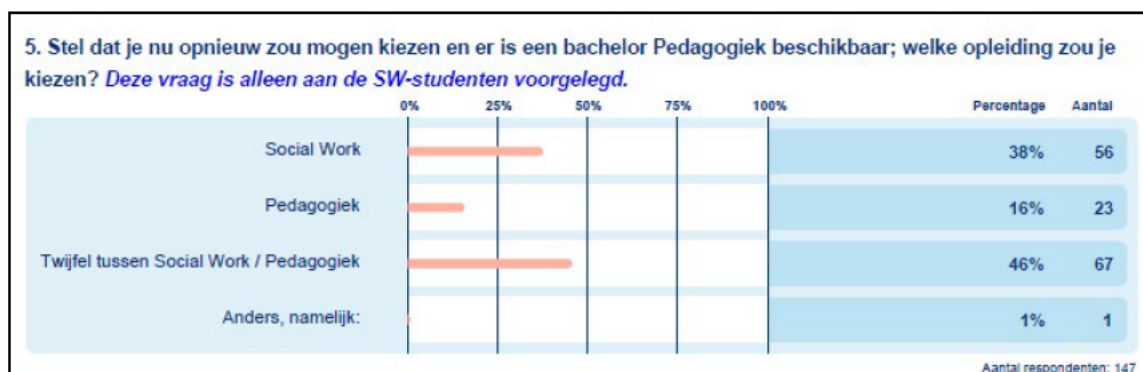
Een onderzoek onder huidige studenten Social Work en Pabo (Bijlage 4) toont dat, indien zij opnieuw voor de keuze zouden staan en de opleiding Pedagogiek aan de CHE aangeboden zou worden, zij de keuze daarvoor serieus zouden overwegen (zie ook Figuur 2A en 2B). Van de in totaal 117 Pabostudenten die de enquête hebben ingevuld, zegt 42% dat ze als ze opnieuw mochten kiezen ze zouden twijfelen tussen de Pabo-opleiding en Pedagogiek, 5% van de geënquêteerden weet zeker voor Pedagogiek te kiezen. Van de 147 Social Workstudenten die de enquête hebben ingevuld, zegt 46% dat ze zouden twijfelen tussen Social Work en Pedagogiek en 16% van hen zeker weet voor Pedagogiek te zullen kiezen. Ergo, van de beide opleidingen zou omtrent 50% van de studenten die aan de enquête meededen bij een hernieuwde keuzemogelijkheid overwegen om voor de bacheloropleiding Pedagogiek te kiezen.

Figuur 2A. Uitkomsten onderzoek huidige studenten Social Work en Pabo (Pabo).

⁵ Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2025). *Referentieraming 2025: Leerlingen- en studentenraming ter onderbouwing van de begroting van OCW*. Rijksoverheid. <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2025/04/25/referentieraming-ocw-2025/Referentieraming-2025.pdf>

Figuur 2B. Uitkomsten onderzoek huidige studenten Social Work en Pabo (Social Work).

N.B. Tijdens het vervaardigen van deze aanvraag ontvingen wij spontaan meerdere mails van (oud-) studenten. Eén reactie: "Van mijn huisgenootje hoorde ik dat jullie bezig zijn met een inventarisatie rondom de opleiding Pedagogiek voor de CHE. Ik wil graag zeggen dat ik hier heel erg in geïnteresseerd ben! Al heel lang hoop ik erop dat deze opleiding op de CHE wordt aangeboden. Ik heb de Pabo op de CHE gedaan maar niet afgemaakt omdat dit het niet voor mij was, maar het werken met kinderen wel. En zo kwam ik op Pedagogiek uit. Ik ben erg benieuwd hoe de ontwikkelingen voor deze opleidingen ervoor staan en of jullie mij daarover iets kunnen zeggen / op de hoogte kunnen houden. Maar ook of ik hier verder nog iets in kan bijdragen."

8. Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2)

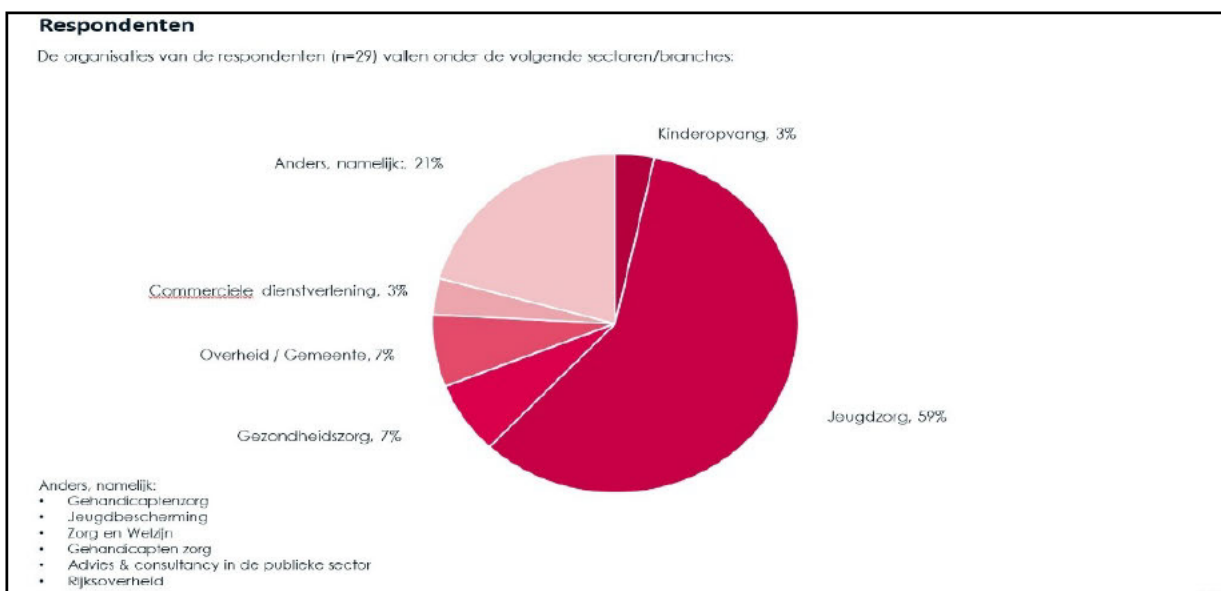
De arbeidsmarktbehoefte voor de bacheloropleiding Pedagogiek is door onderzoeksbureau Hobéon onderzocht door middel van een online enquête en deskresearch (Bijlage 2).

Online enquête

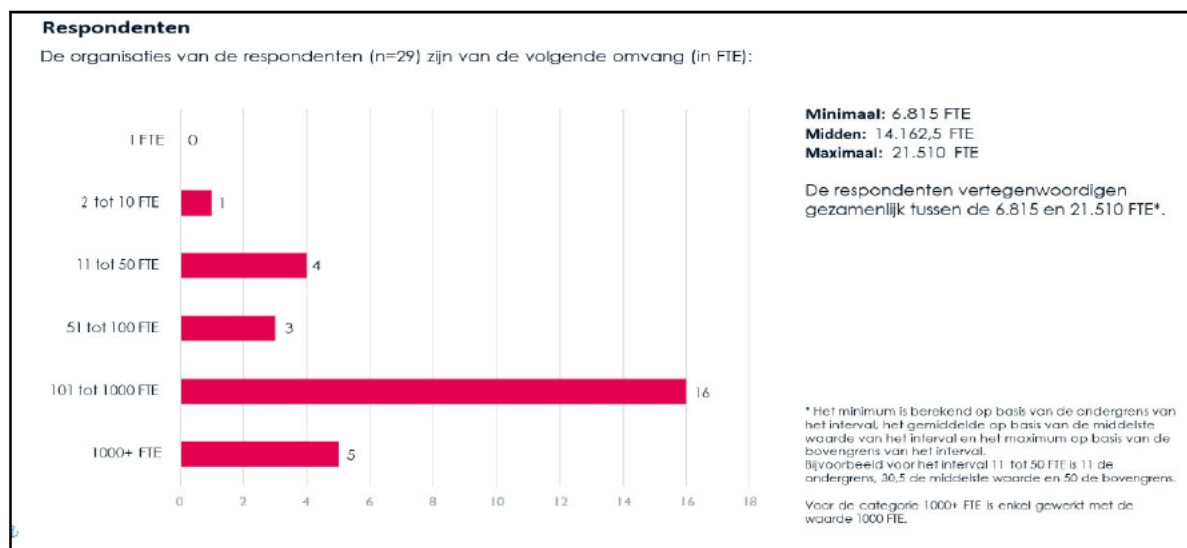
De respons op de online enquête met volledig ingevulde vragen was 29. Respondenten met invloed op het aannamebeleid: 22. Voor de vragen met betrekking op de kwantitatieve behoefte zijn alleen de respondenten met invloed op het aannamebeleid meegenomen (n=22). De organisaties van de respondenten zijn gevestigd in gemeenten van de arbeidsmarktregio's: FoodValley, Midden-Gelderland, Amersfoort, Veluwe Stedendriehoek, Midden-Utrecht en Rivierenland. Overigens heeft de Christelijke Hogeschool Ede door haar levensbeschouwelijke identiteit ook een aantrekkingskracht op studenten vanuit het hele land.

De meeste organisaties die aan het onderzoek meededen vallen binnen de sector/branche Jeugdzorg (59%), maar ook Gehandicaptenzorg, Jeugdbescherming, Rijksoverheid, en Advies & consultancy in de publieke sector zijn vertegenwoordigd (Figuur 3A). Het betreft organisaties van zowel kleine, middelgrote als grote omvang (Figuur 3B).

Figuur 3A. Respondenten (organisaties)

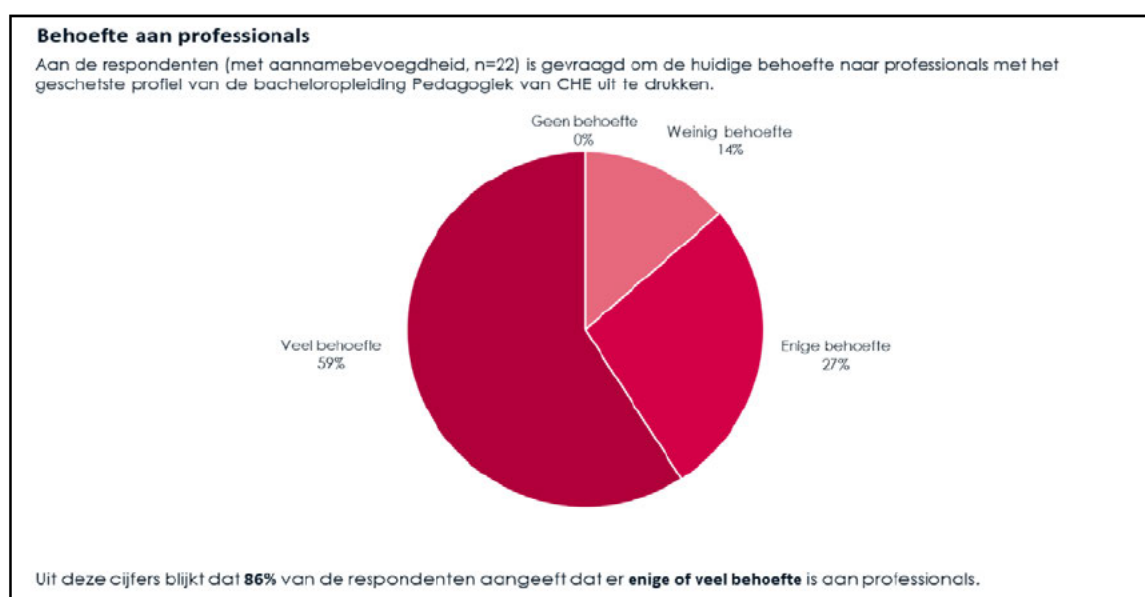

Figuur 3B. Respondenten (omvang)

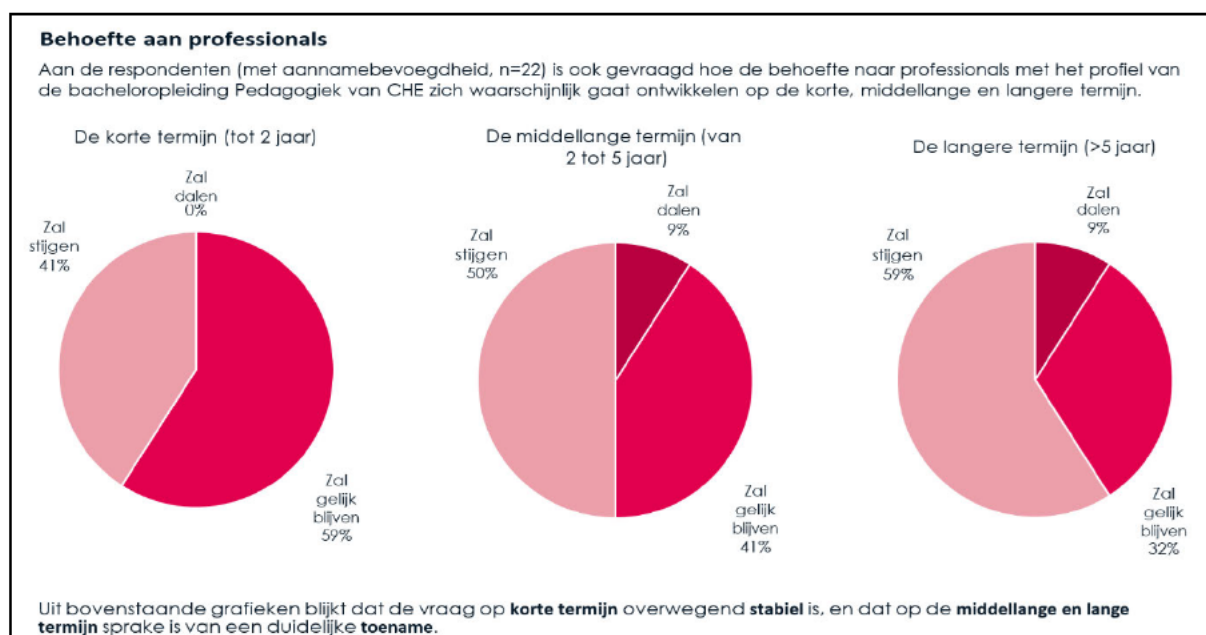

De huidige behoefte aan professionals met het profiel van de geschetste Pedagogiekopleiding is opmerkelijk groot. Van de deelnemende organisaties geeft 86% aan enige (27%) tot veel (59%) behoefte aan deze professionals te hebben (Figuur 3C). Op de vraag naar hoe de behoefte aan professionals van de opleiding Pedagogiek zich naar de inschatting van de organisaties in de toekomst gaat ontwikkelen, is het antwoord dat deze op korte termijn stabiel zal zijn, maar op de middellange en lange termijn duidelijk zal toenemen (Figuur 3D). De organisaties geven aan de komende vijf jaar per jaar een toenemend aantal professionals met een profiel dat beantwoordt aan deze bachelor Pedagogiek te willen aannemen, van 164 professionals in 2026 tot 2.219 professionals in 2030 (Figuur 3E).

Figuur 3C. Huidige behoefte aan professionals

Figuur 3D. Toekomstige behoefte aan professionals

Figuur 3E. Verwachte aanname van professionals

Behoefte aan professionals

Respondenten (met aannamebevoegdheid, n=22) is gevraagd hoeveel afgestudeerden ze van de bacheloropleiding Pedagogiek van CHE zouden willen aannemen in de komende vijf jaren.

	Totaal (n=22)	Gemiddeld (n=22)	Toename
2026	164	7,45	
2027	180	8,18	+16%
2028	184	8,36	+4%
2029	199	9,05	+15%
2030	219	9,95	+20%
Totaal 5 jaar	946		+33,5%

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de vraag naar afgestudeerden de komende vijf jaar stijgt met 33,5%.

Naast een duidelijke kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden aan de beoogde bacheloropleiding Pedagogiek toont het enquêteonderzoek ook een duidelijke kwantitatieve behoefte. Het profiel sluit goed aan bij actuele ontwikkelingen in het werkveld en voorziet in een structurele vraag naar hbo-pedagogen met een sterke systeemgerichte en pedagogische expertise.

Deskresearch

Er is door onderzoeksbureau Hobéon een deskresearch uitgevoerd op basis van bestaande bronnen om zicht te krijgen op de belangrijkste indicatoren van de arbeidsmarktsituatie, het reeds bestaande aanbod en de belangrijkste beleidsontwikkelingen die van invloed zijn op de arbeidsmarkt. Het deskresearch is uitgevoerd in februari 2026.

Het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) deed onderzoek naar de arbeidsmarkt tot 2030. De bacheloropleiding Pedagogiek valt in de opleidingssector 'Bachelor – zorg en onderwijs' binnen het opleidingstype 'Bachelor – onderwijskunde'. Voor het inzichtelijk maken van de arbeidsmarktsituatie is het ook relevant om te kijken naar de vooruitzichten voor het opleidingstype 'Bachelor – maatschappelijk werk'.

Tabel 4A geeft inzicht in de arbeidsmarktperspectieven van de genoemde opleidingstypen.

Tabel 4A. Arbeidsmarktperspectieven Bachelor – Onderwijskunde en Bachelor – Maatschappelijk Werk

Opleidingstype	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2030 (jaarlijks %)	Verwachte vervangingsvraag tot 2030 (jaarlijks %)	Verwachte baanopeningen tot 2030 (jaarlijks %)	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2030 (jaarlijks %)	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2030	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030
Bachelor – onderwijskunde	1.100 (0,3%)	8.800 (2,6%)	9.900 (2,9%)	17.800 (4,9)	Geen (1,16)	Slecht (1,16)
Bachelor – maatschappelijk werk	5000 (0,5%)	22.900 (2,2%)	27.900 (2,7%)	44.900 (4,2%)	Vrijwel geen (1,13)	Matig (1,13)

Met de Indicator Toekomstige Arbeidsmarktsituatie (ITA) schetst het ROA voor de opleidingssubsectoren 'Bachelor – gezondheidszorg en welzijn' en 'Bachelor – onderwijs' het volgende beeld (indicator + typering) in Tabel 4B.

Tabel 4B. indicator Toekomstige Arbeidsmarktsituatie Bachelor – Gezondheidszorg en Welzijn en Bachelor – Onderwijs

Opleidings-subsector	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 Landelijk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 FoodValley	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 Midden-Gelderland	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 Amersfoort	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 Veluwe Stedendriehoek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 Midden-Utrecht	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2030 Rivierenland
Bachelor - gezondheidszorg en welzijn	1,06 (matig)	1,08 (matig)	1,06 (matig)	1,02 (redelijk)	1,08 (matig)	1,07 (matig)	0,96 (goed)
Bachelor – onderwijs	1,01 (redelijk)	1,14 (matig)	1,03 (redelijk)	1,01 (redelijk)	1,06 (matig)	1,03 (redelijk)	0,97 (goed)

De CHE beschouwt de volgende beroepsgroepen als het meest relevant voor afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek: • Maatschappelijk werkers ISCO08 – 2635 – Maatschappelijk werkers en specialistische sociale hulpverlener; • Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders ISCO08 – 3412 – Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders.

De arbeidsmarktsituatie voor deze beroepsgroepen is in Tabel 4C weergegeven.

Tabel 4C. Arbeidsmarktsituatie Maatschappelijk werkers en Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders

Beroepsgroep	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2030 (jaarlijks %)	Verwachte vervangingsvraag tot 2030 (jaarlijks %)	Verwachte baanopeningen tot 2030 (jaarlijks %)	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2030
Maatschappelijk werkers	2.600 (0,4%)	10.100 (1,6%)	12.700 (2%)	Geen (0,921)
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	4.600 (0,3%)	40.900 (2,3%)	45.500 (2,5)	Geen (0,905)

Spanningsindicator

Het UWV publiceert een Spanningsindicator Arbeidsmarkt. Deze indicator geeft de spanning weer tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Als er een bepaalde mate van spanning is, betekent dit dat het voor werkgevers lastig is om de arbeidsmarktplaatsen in te vullen. De spanningsindicatoren beschrijven de landelijke en regionale situatie per beroeps categorie.

Het UWV publiceert de arbeidsmarkt cijfers van de verschillende sectoren en beroepsgroepen. De meest recente cijfers zijn over het 4e kwartaal van 2025.

Er is gekozen voor de regio's FoodValley, Midden-Gelderland, Amersfoort, Veluwe Stedendriehoek, Midden-Utrecht en Rivierenland. Het profiel van afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek valt binnen de beroepklasse 'Zorg en welzijn-beroepen'.

Tabel 4D. Spanningsindicatoren Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders en Maatschappelijk werkers

Beroepsclassificatie: Groepen	Spanningsindicator + typering Landelijk	Spanningsindicator + typering FoodValley	Spanningsindicator + typering Midden-Gelderland	Spanningsindicator + typering Amersfoort	Spanningsindicator + typering Veluwe Stedendriehoek	Spanningsindicator + typering Midden-Utrecht	Spanningsindicator + typering Rivierenland
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	6.03 (Zeer krap)	8.86 (Zeer krap)	3.90 (Krap)	11.06 (Zeer krap)	6.80 (Zeer krap)	11.11 (Zeer krap)	6.24 (Zeer krap)
Maatschappelijk werkers	4.52 (Zeer krap)	4.97 (Zeer krap)	4.54 (Zeer krap)	4.43 (Zeer krap)	4.26 (Zeer krap)	4.72 (Zeer krap)	13.83 (Zeer krap)

ROA

De landelijke ROA-prognoses laten zien dat de arbeidsmarktperspectieven voor opleidingstypen die verwant zijn aan de beoogde bacheloropleiding Pedagogiek tot 2030 overwegend matig tot ongunstig zijn. Voor deze opleidingstypen verwacht het ROA dat tot 2030 de instroom van het aantal schoolverlaters aanmerkelijk groter zal zijn dan het aantal baanopeningen.

Tegelijkertijd is zichtbaar dat binnen de relevante beroepsgroepen, zoals maatschappelijk werkers en sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders, sprake is van een structurele vervangingsvraag en een blijvend aantal baanopeningen. De regionale ITA-indicatoren tonen bovendien aan dat de arbeidsmarktsituatie binnen de relevante regio's varieert van redelijk tot goed, wat duidt op regionale verschillen in vraag en aanbod.

Daarmee schetsen de ROA-gegevens een genuanceerd beeld: hoewel de landelijke opleidingsindicatoren geen structurele knelpunten laten zien, is er binnen specifieke beroepsgroepen en regio's wel degelijk sprake van een aanhoudende arbeidsmarkt vraag naar hbo-opgeleide professionals met een pedagogisch profiel.

UWV

Het profiel waarmee afgestudeerden van de beoogde bacheloropleiding Pedagogiek de arbeidsmarkt betreden, sluit het meest aan bij de beroepsgroepen maatschappelijk werkers en sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders. De spanningsindicatoren van het UWV laten zien dat voor deze beroepsgroepen sprake is van een krappe tot zeer krappe arbeidsmarkt, zowel op landelijk niveau als binnen de relevante arbeidsmarktregio's (FoodValley, Midden-Gelderland, Amersfoort, Veluwe Stedendriehoek, Midden-Utrecht en Rivierenland). Hoewel het UWV voor de periode 2024-2030 een lichte afname van de krapte verwacht, blijft de arbeidsmarkt voor zorg- en welzijnsberoepen structureel krap.

De combinatie van blijvende vervangingsvraag en aanhoudende personeelskrapte wijst erop dat er ook in de komende jaren behoefte blijft aan hbo-opgeleide professionals met een pedagogisch profiel. Aanvullende arbeidsmarktbronnen bevestigen en verdiepen het beeld dat uit de ROA- en UWV-analyses naar voren komt. Het aanvullend onderzoek heeft zich onder meer gericht op de prognosemodellen voor zorg en welzijn en de trendrapportages van Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn. Het onderzoek laat zien dat de arbeidsmarkttekorten in de periode 2025–2035 fors toenemen, zowel in de sector zorg en welzijn als in de branches jeugdzorg en sociaal werk. Ook voor de beroepsgroepen op hbo-niveau, waaronder pedagogiek en maatschappelijke hulpverlening wordt in meerdere regio's een blijvend of toenemend tekort voorzien. De trendrapportages van AZW onderstrepen dat door de combinatie van toenemende zorgvraag, groeiende personeelstekorten, stijgende pensioenuitstroom en aanhoudende vacaturedruk de structurele krapte in het sociaal-pedagogisch domein blijvend is.

Geconcludeerd kan worden dat de huidige arbeidsmarkt én de arbeidsmarkt op middellange termijn gunstig zijn voor afgestudeerden van de beoogde bacheloropleiding Pedagogiek.

Eindconclusie met betrekking tot de arbeidsmarktbehoefte

Het onderzoek onder werkveldorganisaties (online enquête en verdiepende gesprekken) laat zien dat er een duidelijke vraag bestaat naar afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek. Het werkveld erkent de toegevoegde waarde van de opleiding en geeft aan dat de eindkwalificaties en rollen uit het opleidingsprofiel goed aansluiten bij de beroepspraktijk.

Het onderzoek naar de landelijke en regionale, kwantitatieve en kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte – met inachtneming van de notitie over de 'relevante beroepsgroepen' bij de analyse van de ROA-gegevens – toont aan dat de arbeidsmarkt voor zorg- en welzijnsberoepen structureel krap blijft.

De slotconclusie van het Hobéon-onderzoek is dat er zowel kwalitatief als kwantitatief sprake is van een aantoonbare arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde bacheloropleiding Pedagogiek van de CHE.

9. Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3)

In Hoofdstuk 1 (Inhoud opleiding en onderwijsprogramma) is reeds uiteengezet dat de opleidingen Social Work en Pedagogiek zich wezenlijk van elkaar onderscheiden. Dit onderscheid wordt nadrukkelijk bevestigd door het werkveld, dat aangeeft behoefte te hebben aan afgestudeerden met een bachelor Pedagogiek en benadrukt dat deze zich onderscheiden van afgestudeerden Social Work.

Samengevat is het onderscheid als volgt. De opleiding Social Work leidt breed op tot sociale professionals binnen het sociale domein, met een focus op maatschappelijke participatie, welzijn en ondersteuning in de sociale leefomgeving. Hoewel studenten binnen Social Work kunnen afstuderen in het uitstroomprofiel 'Jeugdzorg', betreft dit een relatief beperkte en anders georiënteerde specialisatie binnen een bredere opleiding.

De bacheloropleiding Pedagogiek, met het profiel Gezins- en Systeemgerichte pedagogiek, richt zich daarentegen expliciet op het pedagogisch handelen rondom opgroeien en opvoeden. Centraal staan de ontwikkeling van het kind en de dynamiek van opvoedingsrelaties binnen gezin, school en wijk. Waar Social Work zich primair richt op functioneren in de samenleving, ligt bij Pedagogiek de nadruk op het versterken van opvoedingsrelaties en het begrijpen van de pedagogische betekenis van het systeem waarin een kind opgroeit.

Uit gesprekken met samenwerkingspartners in onder meer gezinshuizen, pleegzorg, jeugd- en opvoedondersteuning en het onderwijs, evenals uit het door **Hobéon** uitgevoerde behoeftenonderzoek (zie Hoofdstuk 7) blijkt dat het werkveld expliciet vraagt om pedagogen die zijn opgeleid volgens het in deze aanvraag beschreven profiel. In het werkveldonderzoek (zie Hoofdstuk 3) wordt dit als volgt verwoord: Het is belangrijk dat het pedagogisch profiel duidelijk herkenbaar blijft en niet opgaat in een breder, algemener profiel zoals Social Work.

De voorgenomen opleiding voorziet daarmee in een aantoonbare behoefte. Bovendien vormt zij een inhoudelijke aanvulling op het bestaande landelijke aanbod. De opleiding onderscheidt zich door haar levensbeschouwelijke profilering, met specifieke aandacht voor zingeving binnen de pedagogische context. Grote organisaties in het werkveld hebben expliciet aangegeven behoefte te hebben aan professionals met dit profiel. Dit onderscheidende karakter is mede reden dat andere hogescholen en het Landelijk Opleidingsoverleg (LOO) instemmen met het voornemen tot de start van deze opleiding.

Daarbij is van belang dat de bestaande opleiding Pedagogiek bij Driestar Hogeschool een deeltijdvariant betreft, terwijl de CHE voornemens is een voltijd- en duale variant aan te bieden. Van directe overlap is derhalve geen sprake.

Ten slotte onderscheidt de voorgenomen opleiding zich inhoudelijk van andere opleidingen door de expliciete koppeling van gezins- en systeemgericht werken aan de contextuele benadering en speltherapeutische principes (zie Hoofdstuk 9).

10. Aansluiting instellingsprofiel (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 4)

In deze paragraaf wordt betoogd dat de aanvraag voor de bacheloropleiding Pedagogiek naadloos aansluit bij het instellingsprofiel van de Christelijke Hogeschool Ede. Vervolgens wordt aandacht geschonken aan het profiel van een aantal andere aanbieders van voltijdopleidingen Pedagogiek en hoe het profiel van de CHE zich daarvan onderscheidt. Het gaat daarbij om een vergelijking op centraal (niet facultair) niveau.

De CHE is een middelgrote, christelijke hogeschool. We zijn een learning community: vanuit onze christelijk identiteit willen we onze studenten opleiden tot waardengedreven professionals. Daarnaast vinden wij dat een gezamenlijke en persoonlijke aanpak essentieel is voor professionele ontwikkeling. Als hogeschool willen we studenten centraal stellen. We zijn een relationele hogeschool.

De richting voor ontwikkelingen binnen de CHE is vastgelegd in het Instellingsplan 2021–2027 *Proef de toekomst: Wie de CHE wil zijn voor de wereld van morgen* (augustus 2021, pp. 12–15)⁶. Hierin staan de drie hogeschoolbrede hoofdpogaven: bezield opleiden en werken, een leven lang samen met het werkveld leren en ontwikkelen, en ziel en zakelijkheid in balans. Vanuit deze drie opgaven hebben we de afgelopen jaren gewerkt en werken we de komende jaren aan zes doelen, namelijk:

1. het versterken van onze professionele identiteit;
2. de bezieling en professionaliteit in de hogeschool zelf;
3. de studentreis staat centraal;
4. het vergroten van de doorwerking van het onderzoeksprofiel 'De kracht van relaties';
5. we zijn een lerende organisatie;
6. we zijn een zelfstandige organisatie.

In Figuur 4 zijn deze doelen weergegeven.

⁶ Christelijke Hogeschool Ede. (2021). *Proef de toekomst: Wie de CHE wil zijn voor de wereld van morgen* [Instellingsplan]. https://www.che.nl/media/voee04sq/che-instellingsplan-2021-2027_8128.pdf

Figuur 4. De zes doelen uit het Instellingsplan 'Proef de toekomst'

Vanuit dit profiel dagen we onze studenten uit om vanuit hun eigen visie en overtuiging van betekenis te zijn voor de wereld om hen heen. De hogeschool heeft zich, zowel intern als extern, ontwikkeld tot een netwerkorganisatie. We staan in nauw contact met het werkveld, haken aan bij de strategische agenda Hoger Onderwijs en zijn bestuurlijk, onderwijskundig en qua praktijkgericht onderzoek een factor van betekenis in de regio Foodvalley. De kracht van onze hogeschool is een sterke, waardengedreven cultuur met een groot persoonlijk commitment van de medewerkers. De hogeschool heeft in totaal vijf associate degrees (deeltijd), tien bacheloropleidingen (tien voltijd en acht deeltijd) en vijf masteropleidingen (deeltijd). Hiernaast bieden we post-hbo-onderwijs, cursussen, trainingen, incompany- en maatwerktrajecten aan.

De hogeschool kent elf lectoraten. De lectoren doen praktijkgericht onderzoek vanuit het CHE - onderzoeksprofiel 'De kracht van relaties' (oktober 2019, p. 4)⁷. Dit onderzoek gaat over de wijze waarop mensen een betekenisvol bestaan kunnen opbouwen in relatie met anderen en hoe professionals daar een bijdrage aan kunnen leveren. Het onderzoek concentreert zich op drie domeinen: persoonlijke zorgrelaties met kwetsbare groepen (Zorg in relatie), betrokkenheid tussen burgers in buurten en wijken (Samenleven in relatie) en samenwerking tussen professionals op de werkvloer (Werken in relatie). Het doel is om landelijk, regionaal en bij onze partners (h)erkend te worden als kennisinstelling die professionals opleidt die de relationele kracht in hun professionele praktijk weten te benutten en te versterken. Binnen het domein Sociale Studies kent de CHE het lectoraat Duurzame Zorg, het lectoraat Informele Netwerken en Laatmoderniteit en het associate lectoraat Pleeg- en gezinshuiszorg. Binnen het domein Sociale Studies hebben, naast de bachelor- en Ad-opleiding Social Work, ook de bacheloropleiding Speltherapie, de master Contextuele hulpverlening en de master Speltherapie hun plaats. De beoogde opleiding Pedagogiek sluit nauw op de genoemde

⁷ [redacted] (2019, 9 oktober). *De kracht van relaties*. <https://www.che.nl/media/onoipav/stoep-jan-van-der-de-kracht-van-relatiespdf.pdf>

lectoraten aan en is een goede aanvulling op de genoemde opleidingen. Onderzoek en onderwijs binnen het domein Sociale Studies zijn gediend met deze cluster van opleidingen en lectoraten.

Instellingsprofielen andere hogescholen

Van een aantal hogescholen die een voltijdopleiding Pedagogiek aanbieden zijn op centraal niveau de instellingsprofielen (websites hogescholen) met elkaar vergeleken en per hogeschool met enkele trefwoorden samengevat (zie Tabel 5 en Bijlage 5). De CHE onderscheidt zich van de andere hogescholen door een eigen missie en positionering, die kenmerkend zijn voor de voorgenomen opleiding Pedagogiek.

Tabel 5. Instellingsprofielen hogescholen met een voltijdopleiding Pedagogiek

Instelling	Centrale missie en positionering
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Positioneert zich als brede hogeschool die professionals opleidt voor een complexe en veranderende samenleving, met nadruk op kwalificatie, innovatie en maatschappelijke relevantie.
Hogeschool Utrecht	Richt zich op brede talentontwikkeling en het leveren van een actieve bijdrage aan een open, inclusieve en duurzame samenleving.
Windesheim	Profileert zich als ontwikkelgerichte hogeschool waarin leren, innoveren en samenwerken met het werkveld centraal staan ten behoeve van een inclusieve samenleving.
Hogeschool van Amsterdam	Positioneert zich expliciet als grootstedelijke hogeschool die onderwijs en onderzoek verbindt met de maatschappelijke opgaven van de Metropoolregio Amsterdam.
Christelijke Hogeschool Ede	Profileert zich als waardegedreven instelling vanuit een protestants-christelijke traditie, met expliciete aandacht voor persoonsvorming en zingeving in relatie tot professionele ontwikkeling.

11. Voorstel RIO-indeling

Gedrag en maatschappij

Onderbouwing

De bacheloropleiding Pedagogiek richt zich op menselijke ontwikkeling, opvoedingsvraagstukken en psychosociale problematiek binnen de maatschappelijke context. De opleiding richt zich primair op het sociaal domein, met nadruk op maatschappelijke opvoedingsvraagstukken, gezinsondersteuning, jeugdhulpverlening.

De theoretische basis wordt gevormd door ontwikkelingspsychologie, orthopedagogiek, systeem- en gezinstheorie, sociologie en beleidskaders binnen jeugd en welzijn. Afgestudeerden worden opgeleid voor functies binnen jeugdhulp, zorg- en welzijnsinstellingen, gemeentelijke voorzieningen en aanverwante maatschappelijke organisaties. Het inhoudelijke en beroepsmatige zwaartepunt ligt bij gedrags- en maatschappelijke vraagstukken binnen het sociaal domein.

12. Voorstel ISCED-indeling

0111 Education sciences / Pedagogical sciences

Onderbouwing

De opleiding richt zich op theoretische en methodologische kennis over leren, opvoeding en ontwikkeling van mensen en valt daarmee inhoudelijk onder Education science, ook verwoord als Pedagogical sciences.

Referenties

Christelijke Hogeschool Ede. (2021). *Proef de toekomst: Wie de CHE wil zijn voor de wereld van morgen* [Instellingsplan]. https://www.che.nl/media/voee04sq/che-instellingsplan-2021-2027_8128.pdf

Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek. (2019). *Opgroeien en opvoeden ondersteunen: Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleidings Pedagogiek 2018*. https://www.vereniginghogescholen.nl/system/profiles/documents/000/000/247/original/Landelijk_opleidings-_en_competentieprofiel_hbo-bacheloropleiding_Pedagogiek.pdf?1580288915

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2025). *Referentieraming 2025: Leerlingen- en studentenraming ter onderbouwing van de begroting van OCW*. Rijksoverheid. <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2025/04/25/referentieraming-ocw-2025/Referentieraming-2025.pdf>

RIVM, & Trimbos-instituut. (2025). *Monitor mentale gezondheid: Landelijke rapportage 2025* (RIVM-rapport 2025-0053). <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2025-0053.pdf>

████████████████████ (2019, 9 oktober). *De kracht van relaties*. <https://www.che.nl/media/onoipiav/stoep-jan-van-der-de-kracht-van-relatiespdf.pdf>

Vereniging Hogescholen. (2026, 10 februari). *Dashboard instroom, inschrijvingen en diploma's*. <https://www.vereniginghogescholen.nl/kennisbank/feiten-en-cijfers/artikelen/dashboard-instroom-inschrijvingen-en-diploma-s>

Volkskrant, 9 december 2025

Bijlagen

De bijlagen zijn separaat beschikbaar.

- Bijlage 1 Leeruitkomsten bachelor Pedagogiek

- Bijlage 2 Hobéon: Rapport arbeidsmarktonderzoek Bacheloropleiding Pedagogiek Christelijke Hogeschool Ede

- Bijlage 3 Aanbeveling Jeugdzorg Nederland

- Bijlage 4 Rapport interessepeiling hbo Pedagogiek

- Bijlage 5 Instellingsprofielen hogescholen

- Bijlage 6 Adhesiebetuigingen negen organisaties

Christelijke Hogeschool Ede

Adres: Oude Kerkweg 100, 6717 JS Ede

████████████████████

www.che.nl